Dosarul nr. 5r-13/2025
(4-25058229-15-5r-29042025)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

25 august 2025 **orașul Vulcănești**

Judecătoria Cahul (sediul Vulcănești)
În componenţa completului de judecată:
Președintele şedinţei, judecător: Camerzan-Rotaru Ludmila
Grefier: Șerban Irina

a examinat în ședință de judecată publică, în limba de stat, contestația depusă de petiționara *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria numărul MAI04 ***** din data de ***** 2025, în baza art. 47[1] alin.(1) Cod contravențional și deciziei de sancționare,

a c o n s t a t a t:

Prin procesul-verbal cu privire la contravenție seria și numărul MAI04 ***** data de ***** și decizia de sancționare, a agentului constatator din cadrul Inspectoratul de Poliție Vulcănești, Zarea Igor, contestatara a fost recunoscută vinovată și sancționată cu amendă în mărime de 500 unități convenționale, echivalentul a sumei de 25 000 lei, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional, pe faptul că: ”*în lunii septembrie anul 2024, la adresa oraşul Vulcăneşti *****, ***** acceptat să primească bunuri sub formă de bani, ruble rusești, primite prin intermediul aplicației PSB la numărul de telefon *****0.”*.

Nefiind de acord cu procesul-verbal cu privire la contravenție seria și numărul MAI04 ***** din data de ***** 2025 și decizia de sancționare inclusă în acesta, la data de 18 aprilie 2025, petiționara ***** a depus o contestație.

În motivarea contestației petiționară ***** indicat că, în privința sa a fost întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție prin care a fost găsită vinovat de comiterea contravenţiei prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod contravenţional, iar prin decizia agentului constatator i-a fost aplicată o sancţiune sub formă de amendă în mărime de 25 000 lei.

Menționează că, agentul constatator nu i-a asigurat dreptul la apărare, nu i-a explicat drepturile şi obligaţiile, inclusiv dreptul de a obiecta. Agentul constatator a întocmit procesul-verbal cu grave erori, nu sunt prezenţi indici calificativi ale elementelor constitutive ale contravenţiei imputate. Agentul constatator eronat a interpretat şi încadrat juridic acţiunile sale, procesul-verbal este întocmit eronat iar fapta contravenţiei nu este clară, scrisă neciteţ, nu a existat nici o acţiune de pretindere şi primire a bunurilor pentru a exercita un drept electoral, faptele descrise în procesul-verbal şi decizia de sancţionare nu au nici o legătură cauzală cu norma materială invocată şi sancţiunea contravenţională aplicată. Este grav încălcat principiul individualizării pedepsei, nu a fost demonstrată vinovăţia persoanei, prin aplicarea sancţiunii este grav încălcat dreptul la libera exprimare, asociere şi întrunire, iar păstrarea acestei sancţiuni va însemna un grav abuz şi o iminentă condamnare a ţării de către CtEDO.

Consideră că a fost sancționată pentru o faptă care nu a fost constatată și pe care nu a comis-o, fapt ce constituie temei de încetare a procesului contravențional. Contestatarul indică că, procesul-verbal cu privire la contravenție materializează o manifestare de voință cu caracter unilateral a unei autorități publice (prin intermediul persoanelor care au calitatea de agenți constatatori) și reprezintă un act administrativ unilateral cu caracter individual, emis în baza puterii publice, cu scopul de a produce efecte juridice. Procesul-verbal cu privire la contravenție reprezintă un act probator al unei contravenții și trebuie să conțină mențiunile prevăzute de art. 443 Cod contravențional. Conform dispoziției legale, lipsa elementelor care trebuie să figureze în procesul-verbal cu privire la contravenție atrage nulitatea acestuia.

În contestație se face referire la prevederile art.443 alin.(1) lit.d) Cod contravențional, care stipulează că, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde fapta contravenţională, locul şi timpul săvlrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie.

În viziunea contestatarului neconsemnarea datelor şi faptele indicate în art.443 alin.(1) lit.d) Cod contravenţional, atrage nulitatea absolută a procesului-verbal, petiționara susține că, agentul constatator la întocmirea actului nominalizat nu a indicat data, adică - luna, anul şi ora comiterii contravenţiei sau perioada săvîrşirii faptei. Decizia emisă la caz este afectată de aceleaşi omisiuni, deoarece aceasta se bazează pe procesul-verbal care conţine lipsuri de procedură, dacă procesul-verbal este viciat, sancţiunea aplicată riscă să fie anulată. Lipsa datei exacte (luna, anul, ora) sau a perioadei în care a fost săvârşită contravenţia reprezintă încălcare semnificativă a cerinţelor de formă ale procesului-verbal şi aceste date ar fi esenţiale pentru stabilirea prescripţiei răspunderii contravenţionale, clarificării contextului faptei pentai permite exercitarea dreptului la apărare de către contravenient.

Agentul constatator care a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie nu a ţinut cont de rigorile procesuale cu titlu de condiţie a valabilităţii procesului verbal cu privire la contravenţie, și a admis derogări de la prevederile art. 443 alin. (1) lit d) Cod contravenţional, care în viziunea petiționarei afectează în mod direct fondul cauzei, și care nu poate fi înlăturată de instanţa de judecată, și care în consecință atrage nulitatea absolută a procesului-verbal cu privire la contravenţie.

În conformitate cu prevederile art.461 alin.(1) Cod contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau art.445 alin. (l) instanţa de judecată încetează procesul contravenţional.

În contestația formulată petiționara face trimitere la jurisprudenţa Curţii Europene, potrivit căreia încălcările de legi comise în cadrul procesului de judecată nu trebuie reparate în detrimentul persoanei trase la răspundere contravenţională. Statul este cel care trebuie să-şi asume erorile admise de Parchet (agentul constatator) sau de o instanţă de judecată şi aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză.

Cu referire la probatoriul acumulat, menţionează că, în procesul-verbal nu sunt făcute menţiuni despre utilizarea careva mijloace tehnice speciale de constatare şi nici despre existenţa la acesta a careva probe care i-ar fi permis agentului statului să tragă concluziile specificate în

acesta. Consideră că această omisiune ridică dubii referitoare la respectarea prevederilor art.425 şi art.442 alin.(1) Cod contravenţional, ori în situaţia respectivă este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul verbal contravenţional. Omisiunea enunţată de rând cu celelalte enunţate, apreciate în ansamblul lor au fost în măsură să afecteze echitatea procedurii în cauza dată. Omisiunile respective, afectează în mod esenţial modul în care agentul statului a înţeles să răstoarne prezumţia de nevinovăţie, ceea ce potrivit art.445 alin.(2) Cod contravenţional, determină nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei agentului constatator.

Sub aspectul dreptului la un proces echitabil şi dreptului la apărare, de care beneficiază orice persoană, conform art. 6 CEDO, art. 20 şi art 26 din Constituţia Republicii Moldova, menţionează că sancţionarea pentru o contravenţie, conform jurisprudenţei CtEDO, este apreciată ca tragere la răspundere penală (§ 35 a Hotărârii CEDO din 01 februarie 2005 Ziliberberg contra Moldovei, cererea nr. 61821/00) - „Curtea notează preeminenţa acelor care sugerează că acuzaţiile aduse reclamantului au fost de natură penală. Deşi nici una din ele nu este decisivă, cumulativ ele determină caracterul penal al „acuzaţiilor" aduse reclamantului, în sensul articolului 6 § 1 al Convenţiei". În jurisprudenţa sa CtEDO, dezvoltînd conţinutul abstract al acestei norme (art. 6 CEDO) a statuat că „autorităţile naţionale trebuie să depună o maximă diligenţă cu privire la modul în care se face notificarea „acuzaţiei către cel interesat, deoarece actul de acuzaţie are un rol determinant în procedura penală. Curtea consideră că, în materie penală, o informare precisă şi completă cu privire la faptele care se reproşează acuzatului şi a calificării lor juridice reprezintă o condiţie esenţială a unui proces echitabil şi că există o legătură evidentă între dispoziţiile art. 6 § 3 lit. a) şi cele din art. 6 § 3 lit b) în sensul că dreptul de a fi informat cu privire la natura şi cauzele acuzaţiei trebuie privit în lumina dreptului recunoscut acuzatului de a-şi pregăti apărarea.

În ordinea celor menţionate, indică că existenţa faptei contravenţionale şi comiterea acestei cu vinovăţie de către persoana specificată în procesul-verbal contravenţional, trebuie să fi demonstrate potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil. Susține că, prezumţia de nevinovăţie de care se bucură ea în acest caz nu a fost răsturnată.

În cele din urmă, contestatarul menționează că, în situația în care procesul-verbal cu privire la contravenţie este lovit de nulitate absolută, dar şi în lipsa unor probe care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, a faptei contravenţionale şi comiterii ei, prezumţia de nevinovăţie nu a fost răsturnată, fapt ce duce la încetarea procesului, din motiv că lipsește fapta contravenţiei.

Suplimentar indică, că în cazul în care procesul-verbal şi decizie de sancţionare, întocmite cu grav încălcări de formă şi de fapt, vor rămîne în vigoare, acest lucru va însemna un grav abuz şi o încălcare a prevederilor internaţionale prevăzute supra cu toate consecinţele viitoare de condamnare a Republicii Moldova. Probele care ar constata săvârşirea contravenţiei, sunt obţinute prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale, nu sunt concludente şi pertinente iar procesul-verbal contravenţional, în virtutea jurisprudenţei CtEDO nu poate servi

ca unică probă la stabilirea vinovăţiei.

În drept, petiționara își întemeiază contestaţia în baza prevederilor art. 6 CEDO, articolelor: 20, 21, 32, 38, 40, 41 din Constituţia Republicii Moldova, articolele: 5, 7, 381, 384, 441, 443, 445, 448, 446, 454, 462 din Codul contravenţional, *şi solicită* anularea procesul-verbal cu privire la contravenţie din 0***** şi a deciziei de sancţionare emise în privința sa, încetarea procesului contravențional, din motivul nulității absolute a procesului verbal cu privire la contravenție și din motiv că în acțiunile sale lipsește fapta contravențională.

Pe parcursul examinării cauzei petiționara a depus *o contestație suplimentară*, invocînd în principiu faptul că agentul constatator nu a prezentat probe care să confirme comiterea contravenției imputate și vinovăția sa la comiterea faptei. Procesul-verbal cu privire la contravenție se bazează pe presupuneri, nefiind prezentate probe care ă demonstreze vinovăția sa. Contestatarul invocă că, materialele dosarului nu confirmă că în acțiunile sale este întrunită fapta contravențională imputată, și respectiv în acest caz procesul contravențional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit nu poate fi efectuat și va fi încetat.

În cadrul examinării cauzei, petiționara a depus și o *cererea cu privire la excluderea probelor din dosar*, în motivarea căreia a indicat că, întru dovedirea vinovăţiei făptuitorului, agentul constatator a anexat, nefiind administrate următoarele înscrisuri: încheierea judecătorului de instrucţie din data de 1 aprilie 2025 prin care se autorizează folosirea datelor obţinute în urma efectuării măsurilor speciale de investigaţie din cauza penală ***** în cauza contravenţională *****. Analizând procesul-verbal cu privire la contravenţie se constată că la pct.11agentul constatator nu indică probele care se regăsesc în dosarul contravenţional, chiar dacădispunea de ele la momentul întocmirii procesului verbal. Consideră că, înscrisurile anexate la materialul contravenţional, nu pot fi apreciate ca probe pertinentă şi concludentă, ori sursa provenienţii nu poate fi verificată, iar toate actele anexate la dosar sunt certificate de agentul constatator, iarăşi, fără ca ultimul să verifice sursa. Mai mult ca atât, la dosar nu se regăseşte o ordonanţă şi, respectiv, un proces-verbal de ridicare şi anexare a înscrisurilor date la dosar dar şi un proces-verbal examinare al acestora pentru a le da o forţă probatorie.

Petiționara indică că, înscrisurile anexate ca probatoriu la dosar nu se încadrează în prevederile legale, prin urmare solicită să nu fie reţinute şi să fie excluse din probatoriu, or, înscrisurile invocate nu sunt însoţite de o ordonanţă, respectiv, proces-verbal de ridicare, examinare şi anexare la materialele cauzei pentru a-i da forţă probatorie. La materialele cauzei se regăsește doar procesul-verbal cu privire la contravenţie, apreciat ca fiind poziţia subiectivă a agentului constatator.

Din considerentele enunţate supra, solicită admiterea cererii şi excluderea din dosar a înscrisurilor precum încheierea din 20 octombrie 2024, mandatul judecătoresc din 22 octombrie 2024; încheire din 1 aprilie 2025 şi mandat din aceaşi dată, informația tabel din dosar, informaţia denumită „extras din fişierul excel a persoanelor care au avut tangenţă cu banca PSB, care au fost anexate ilegal de către agent constatator la materialele cauzei, și care încălcă grav dreptul cetățeanului la un proces echitabil.

Pe parcursul examinării cauzei de către Inspectoratul de Poliție Vulcănești, instituție din

care face parte agentul constatator a fost depus o referință în dezacord cu contestația, prin care se solicit respingerea acesteia.

În argumentarea poziției, se indică că, la ***** 2025, agentul constatator din cadrul Inspectoratului de poliţie Vulcăneşti, Zarea Igor, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenţie pe faptul că, contestatara, în perioda anului 2024, aflîndu-se în sorașul Vulcănești, a pretins şi a acceptat instalarea în telefonul mobil personal a aplicaţiei PSB Bank din Federaţia Rusă pentru ulterioara recepţionare a mijloacelor financiare în vederea exercitării sau neexercitării dreptului de vot în cadrul alegerilor prezidenţiale şi a referendumului din 20 octombrie 2024.

Prin acceptarea personală a mijloacelor băneşti în schimbul exercitării dreptului electoral în favoarea candidatului susţinut de către partidul politic „Șor” care a fost declarat neconstituțional, la care i se va indica, ***** a comis contravenţia prevăzută de art.47[1] Cod contravenţional - coruperea electorală pasivă cu indici calificativi - pretinderea, acceptarea sau primirea, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Consideră că, din punct de vedere al legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie, a fost încheiat cu respectarea dispoziţiilor legale incidente şi cuprinde toate menţiunile obligatorii prevăzute de art. 443 Cod contravenţional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu. În consecinţă, forţa probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, actul bucurându-se în continuare de prezumţia de legalitate şi temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenţie, forţa probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanţa fiecărui mijloc de probă, însă instanţa are obligaţia de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează şi apreciază probatoriul. Din interpretarea art. 425 alin. (2) şi art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenţie din ***** face dovada cu privire la încadrarea în drept şi situaţia faptică stabilită de reprezentantul agentului constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.

Acţiunile contravenientului corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47[1] alin. (1) Cod contravenţional, respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul-verbal cu privire la contravenţie şi în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) Cod contravenţional, aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente şi utile cazului contravenţional, copiile procedurii contravenţionale cu nr.***** din ***** 2025 pe 41 file care au fost transmise instanţei de judecată.

Susține că, acestea în ansamblu coloborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert săvârşirea contravenţiei de către contravenient. Agentului constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar, iar încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie este temeinică.

Într-o altă ordine de idei, invocă că, chiar dacă transferul de bani nu a avut loc, actul de instalare a unei aplicaţii bancare - efectuat de o persoană terţă aşa cum a declarat în faţa angajatului de poliţie contestatarul - se înscrie într-un context clar orientat spre realizarea unei tranzacţii ilicite. În acest caz, intenţia de a crea condiţii pentru un eventual transfer, destinat influenţării exercitării dreptului electoral, constituie un element important în evaluarea comportamentului contravenţional.

Consideră că, din perspectiva normelor cu caracter anticorupţional, nu numai rezultatul material, ci şi manifestarea voinţei de a se angaja într-o astfel de conduită reprezintă o abatere gravă de la principiile integrităţii procesului electoral. Faptul că persoana a instalat aplicaţia bancară, chiar dacă transferul banilor nu s-a concretizat, relevă existenţa unui plan de a primi avantaje materiale în schimbul susţinerii la caz a unui bloc politic, ceea ce subminează principiile de neutralitate şi secret al votului. Într-un mediu electoral, astfel de practici, chiar şi în stadii incipiente, reprezintă o ameninţare la adresa integrităţii sistemului democratic. Acţiunea de a instala o aplicaţie bancară cu scopul de a facilita un eventual transfer reprezintă un semnal de alarmă, indicând o predispoziţie de a transforma actul de vot într-un instrument de tranzacţionare a intereselor materiale.

Indiferent de faptul că transferul efectiv nu s-a realizat, fapta de instalare, iniţiată de persoana terţă, a fost efectuată cu scopul clar de a deschide calea către o tranzacţie ilicită, şi această manifestare de voinţă este suficientă pentru a fi sancţionată conform normelor privind coruperea electorală pasivă, comportamentul în cauză contravine principiilor integrităţii electorale si este demn de sancţiune.

În referința depusă se face referire la pct. 310 din decizia de inadmisibilitate privind excepţiile de neconstituţionalitate a unor prevederi din articolul 47^1 Cod contravenţional din 21 ianuarie 2025, în care Curtea indică că sintagma ”exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana şi-a exercitat votul, Curtea menţionează că articolul 47alin. (1) descrie doar fapta, nu şi urmarea prejudiciabilă. Altfel spus, contravenţia în discuţie este una formală şi nu obligă autorităţile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt. Curtea consideră că existenţa unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituţie, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispoziţiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin. (3) şi 23 alin. (2) din Constituţie, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Potrivit aceleaiași decizii și Declaraţia Universală a Drepturilor Omului, adoptată şi proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale ţării sale, fie direct, fie prin reprezentanţi liber aleşi; orice persoană are dreptul de acces egal la funcţiile publice din ţara sa; voinţa poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voinţă trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal şi exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului. Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetăţean la reprezentanţii săi, procedura de formare a unui

organ de stat sau învestirea unei persoane cu atribuţii publice, realizată prin intermediul votului, în condiţiile în care pentru obţinerea mandatului respectiv sînt propuse două sau mai multe candidature, ele vizează acţiunile cetăţenilor, partidelor şi altor organizaţii social- politice, organelor electorale şi altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea şi înregistrarea candidaţilor, efectuarea agitaţiei electorale, votarea şi constatarea rezultatelor votării, precum şi alte acţiuni electorale realizate în conformitate cu legislaţia în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranităţii unui popor şi principiul de bază al democraţiilor reprezentative. Prin alegeri libere şi corecte se asigură legitimitatea politică fără de care guvernările democratice nu pot fi eficiente. Iar principiile participării la alegeri sunt: -vot universal - cetăţenii Republicii Moldova pot alege şi pot fi aleşi fără deosebire de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenenţă politică, avere sau origine social; - vot egal - în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri şi/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influenţării voinţei alegătorului; -vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exercite presiuni asupra alegătorului pentru a-1 face să voteze sau să nu voteze, precum şi pentru a-1 împiedica să-şi exprime voinţa în mod independent. Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii şi libertăţii desfăşurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

Nu este de acord cu argumentele contestatarului precum că lipsesc elementele constitutive ale faptei imputate, or, în acţiunile acestuia cert s-au constatat, că coruperea electorală pasivă este o contravenţie formal-redusă şi se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalităţile normative care desemnează faptele prejudiciabile, adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, în scopul exercitării sau al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune. Argumentele contravinientului privind lipsa în acţiunile lui a elementelor constitutive ale contravenţiei le considerăm ca fiind declarative, or, circumstanţele referitoare la atingerea rezultatului scontat, nu influenţează asupra calificării juridice a acţiunilor contravenientei, iar pentru realizarea laturii obiective a contravenţiei de corupere electorală pasivă este suficientă săvârşirea uneia din acţiunile alternative prevăzute la art.47[1] alin.(1) Cod contravenţional în speţă contravenţia consumându-se în momentul când ***** acceptat instalarea în telefonul mobil a aplicaţiei PSB Bank din Federaţia Rusă, cu ulterioara recepţionare a mijloacelor băneşti, în scopul votării în favoarea unui candidat la care i se va indica la alegerile prezidenţiale din 20 octombrie 2024.

La fel, din sursele mass-media este unanim cunoscut faptul partidul politic Șor deşi nu avea înregistrat nici un candidat la alegerile prezidenţiale, a susţinut în mod deschis mai mulţi candidaţii din alte partide politice, inclusiv şi-au exprimat opinia publică împotriva Referendumului Constituţional Republican îndemnând alegătorii să voteze orice candidat de

stângă, precum şi să voteze ”Nu” la Referendum. De asemenea din aceleaşi surse, s-a stabilit incontestabil faptul că grupul de Telegram şi aplicaţia ”PSB” era utilizat de partidul politic Șor, iar sursele transferate erau cu scopul de a-şi exercita dreptul la vot într-un anumit fel, iar nefolosirea acestor banii, precum şi neexercitarea dreptului la vot nu influenţează la calificarea acţiunilor contravenientei.

La acest chiar dacă transferul de bani nu a avut loc, actul de instalare a unei aplicaţii bancare - efectuat de o persoană terţă aşa cum a declarat în faţa colaboratorului de poliţie - se înscrie într-un context clar orientat spre realizarea unei tranzacţii ilicite.

În ședința de judecată petiționara ***** - fiind citată legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin intermediul citației cu aviz de recomandare *nu s-a prezentat*, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința de judecată reprezentantul petiționarei Arnaut Ecaterina, *avocatul Coadă Andrei* - fiind citat legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, *nu s-a prezentat*, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința de judecată agentul constatator, Zarea Igor - fiind citat legal despre data, locul şi ora examinării cauzei, prin intermediul citației cu aviz de recomandare *nu s-a prezentat*, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Examinând contestația, studiind materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța dedusă judecății, instanța de judecată ajunge la concluzia de a admite contestație, reieșind din considerente ce urmează a fi expuse infra.

Fiind investită cu soluționarea contestației, instanța de judecată verifică dacă aceasta a fost introdusă în termen, legalitatea si temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare, instanța reține următoarele:

Sub prim aspect instanța de judecată se va expune asupra respectării termenului de contestare a deciziei agentului constatator de sancționare a petiționarului.

În acest context, instanța menționează că, potrivit art.448 alin.(1) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art.447^1 alin.(8).

La caz, materialele dosarului relevă că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost întocmit la 0*****, în prezența contestatarei și la aceeași data a fost emisă decizia de sancționare a acestuia. La data de 18 aprilie 2025 a fost depusă prezenta contestație, prin urmare contestația a fost depusă cu respectarea termenului prevăzut de art.448 Cod contravențional.

Cu referire la *legalitatea* procesului-verbal, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă

întm asigurarea respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „*ad validitatem*", cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. în acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art.443 al Codului contravenţional sunt impuse imperativ agentului constatator la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

Analizând conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție încheiat de agentul constator Zarea Igor în privinţa lui ***** prin prisma prevederilor art. 443 Cod contravenţional coroborat cu art. 445 Cod contravenţional, instanţa de judecată a ajuns la concluzia că a fost întocmit contrar cerinţelor stabilite de art. 443 Cod contravenţional.

În continuare, instanța relevă că, potrivit art.443 alin.(1) lit.d) e) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: d) fapta contravenţională, locul şi timpul săvîrşirii ei, circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie; e) încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei.

Astfel, din interpetarea normei legale indicate mai sus, reținem că, descrierea faptei trebuie făcută cu indicarea tuturor împrejurărilor, elementelor pe baza cărora să se poată cerceta de către instanţa de judecată dacă s-a comis o asemenea faptă în realitate și dacă poate opera în concret răspunderea contravențională a unei persoane. Prin lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei contravenţionale, se aduce atingere prezumției de nevinovăție de care trebuie să beneficieze contravenientul. Din acest motiv, descrierea insuficientă a faptei contravenţionale este echivalată cu lipsa unei descrieri, întrucât printr-o asemenea întocmire a procesului-verbal s-a cauzat contravenientului o vătămare care nu poate fi înlăturata decât prin anularea, în această parte, a procesului-verbal cu privire la contravenţie contestat.

Instanța menționează că, legea contravențională prevede imperativ indicarea în procesul-verbal cu privire la contravenție a faptei contravenției, fiind descrisă în concret, cu specificarea acțiunii/inacțiunii făptuitorului și a tuturor circumstanțelor de natură a reda faptei un caracter contravențional, lucru care nu a fost realizat de către agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție.

La caz, se atestă că, învinuirea adusă lui Arnaut Ecaterina, în partea ce ține de incriminarea săvârșirii contravenției nu este clară, agentul constatator nu a realizat o descriere concretă a contravenției și a tuturor circumstanțelor de natură a-i conferi faptei prejudiciabile acest caracter.

În acest sens, instanța reține că potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție este indicat că: „*în perioada lunii septembrie 2024, cet.***** și-a dat acordul să primească bunuri sub formă de mijloace financiare ruble RF, primindu-le prin intermediul aplicației PSB la numărul *****".*

Instanța menționează că, contravenția prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, poate fi realizată prin trei modalități distinte, așadar latura obiectivă a contravenției imputate de corupere electorală pasivă constă în fapta prejudiciabilă exprimată doar prin acţiune, care în varianta sa tip - art.47[1] alin.(1) Cod contravenţinal, vizează în mod alternativ următoarele modalităţi normative:

1) pretinderea; 2) acceptarea; 3) primirea.

Pretinderea constă într-o cerere, solicitare insistentă ori într-o pretenţie vizînd obiectul remunerării ilicite, care se poate manifesta verbal, în scris sau în formă concludentă, fiind inteligibilă pentru cel căruia i se adresează, indiferent dacă a fost satisfăcută sau nu. În cazul pretinderii, iniţiativa aparţine în exclusivitate coruptului. Indiferent dacă este expresă sau aluzivă, pretinderea remuneraţiei ilicite trebuie să fie univocă, manifestînd intenţia coruptului de a condiţiona de ea conduita sa.

Acceptarea presupune consimţirea sau aprobarea expresă sau tacită de către corupt a obiectului remuneraţiei ilicite etalat de către corupător. În ipoteza acceptării, iniţiativa aparţine în exclusivitate corupătorului. Astfel, acceptarea presupune realizarea unor acţiuni cu caracter bilateral, corelativ. Sub aspect cronologic, acceptarea întotdeauna urmează unei acţiuni săvîrşite din partea corupătorului.

Primirea înseamnă luarea în posesie, obţinerea, încasare de bunuri, servicii, privilegii sau avantaje sub orice formă, ce nu i se cuvin coruptului de la corupător (sau de la un terţ ce acţionează în numele acestuia) şi nu se limitează neapărat la preluarea manuală de către corupt a obiectului remuneraţiei ilicite. În cazul modalităţii de primire, iniţiativa aparţine corupătorului şi în mod *obligatoriu* constituie un act bilateral; or, primirea implică inevitabil darea de către corupător a remuneraţiei ilicite.

Instanța menționează că, contravenția prevăzută de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, adica coruperea electorală pasivă poate fi comisă doar cu intenţie directă, întrucît scopul contravenției este unul special, avînd o natură alternativă, şi anume:

1. în scopul exercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune,
2. în scopul neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

În lipsa unuia dintre aceste scopuri, fapta nu va putea fi încadrată potrivit art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, totodată, se menționează că nu este obligatoriu realizarea efectivă a scopului special, la încadrarea juridică a faptei conform art.47 [1] fiind necesar existența prin sine a scopului.

Fapta contravențională de corupere electorală pasivă este *una formală* şi se consumă din momentul comiterii uneia dintre modalităţile normative care desemnează faptele prejudiciabile, *adică din momentul pretinderii, acceptării sau primirii, personal sau prin mijlocitor, de către un alegător* a bunurilor, serviciilor, privilegiilor sau avantajelor sub orice formă, care nu i se cuvin, pentru sine sau pentru o altă persoană, *în scopul exercitării sau al neexercitării* unor drepturi

electorale în cadrul alegerilor, inclusiv al alegerilor regionale, dacă fapta nu constituie infracţiune.

Revenind la învinuirea formulată față de petiționara Arnaut Ecaterina, acesteia i se impută că, *„în perioada lunii septembrie 2024, cet.***** și-a dat acordul să primească bunuri sub formă de mijloace financiare ruble RF, primindu-le prin intermediul aplicației PSB la numărul *****0”*.

Astfel, reieșind din cele descries în procesul-verbal cu privire la contravenție se atestă unele neclarități și anume, nu este clar prin ce modalitate a fost comisă prepusa contravenție prin modalitatea de acceptare, sau prin cea de primire a mijloacelor financiare, fie contravenția a fost comisă prin ambele modalități, or după cum am menționat în actul agentului constatator se descrie precum că, Arnaut Ecaterina și-a dat acordul să primească bunuri sub formă de mijloace financiare ruble RF, primindu-le prin intermediul aplicației PSB la numărul *****.

În cadrul examinării cauzei, instanța de judecată a încercat să elucideze în ce au constat acțiunile petiționarei, dacă aceasta și-a exprimat acordul dea primi remunerație ilicită, sau dacă le-a primit, în ce circumstanțe și în ce mod a fost exprimat acceptul de a primi mijloacele financiare ce nu i se cuvin sau în ce împrejurări au fost primate mijloacele financiare ilegale, însă stabilirea acestor circumstanțe a fost imposibil de realizat. Petiționara nu a recunoscut fapta imputată, agentul constatator a susținut procesul-verbal în forma în care a fost întocmit.

În viziunea instanței, pentru a face o încadrare juridică corectă a acțiunilor petiționarei este indispensabil a stabili cu certitudine modalitatea de realizare a acțiunii petiționare, fie că suntem în prezența de acceptare a mijloacelor financiare fie că este vorba despre o primire propriu-zisă a acesor mijloace financiare, fie suntem în prezența ambelor modolități atît de acceptare cît și de primire. În cadrul examinării cauzei, reieșind din materialele dosarului, raportate și la explicațiile părților instanța a fost în imposibilitate de a stabili acest fapt.

De asemenea, reieșind din cele descries în procesul-verbal cu privire la contravenție se mai atestă unele neclarități și anume, nu este clar scopul acțiunii incriminate petiționarei, adică pentru ce anume aceasta se presupune că și dat acceptul/primit mijloacele financiare. Se atrage atenția că în procesul verbal este indicat: *„în perioada lunii septembrie 2024, cet.***** și-a dat acordul să primească bunuri sub formă de mijloace financiare ruble RF, primindu-le prin intermediul aplicației PSB la numărul *****0”,* or, din descrierea efectuată nu poate fi reținut caracter contravențional al faptei imputate.

În acest context, instanța specific că dreptul la vot, e garantat tuturor cetățenilor țării, or în cazul în care se impută coruperea electorală pasivă unui alegător urmează a fi indicat cu precădere și *in concreto* care este acest scop și alternativele acestuia, fi în scopul exercitării unor drepturi electorale fie al neexercitării unor drepturi electorale în cadrul alegerilor, cît și raportat la candidatul pentru funcția de președinte, așa cum agentul indică că remunerația ilicită a fost acceptată/primită pentru a vota în favoarea președintelui Republicii Moldova.

Instanța menționează că, deși în încheierii cu privire la rezultatul controlului din ***** 2025, se indică că remunerația a fost primită pentru a vota „Nu” la referendum și pentru candidatul la președinte din partea blocului „Pobeda”, în ședința de judecată s-a stability că acest

înscris nu se referă în particular la petiționară, ci la un grup de persoane. Or, în atare circumstanțe, agentul constatator avea obligația de a individualiza fapta reținută în sarcina petiționarei.

De rînd cu cele indicate, instanța mai atestă că, în descrierea efectuată a faptei se menționează că, *„și-a dat acordul să primească bunuri sub formă de mijloace financiare ruble RF, primindu-le prin intermediul aplicației PSB la numărul *****, care nu i se cuvin pentru sine”,* fără a se indica care este cuantumul mijloacelor bănești acceptate sau primite, de la cine le-a acceptat sau primit, cît și circumstanțele în care a fost dat acceptul de a primi presupusa remunerație ilicită.

Instanța consider necesar de a evidenția faptul că atît în cazul acceptării cît și în cazul primirii mijloacelor financiare, aceste acțiuni presupun realizarea unor acţiuni cu caracter bilateral, corelativ, adica aceste acțiuni întotdeauna urmează unei acţiuni săvîrşite din partea *corupătorului.*

Astfel, în procesul cercetării în cauzele privind actele de corupție electorală pasivă urmează a fi stabilite cercul de persoane care au participat la comiterea faptei imputate, adica *corupătorul* și *coruptul* (persoana care săvârșește anumite acțiuni în interesul corupătorului), or din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție reținem că, *„și-a dat acordul să primească bunuri sub formă de mijloace financiare ruble RF, primindu-le prin intermediul aplicației PSB la numărul *****0”,* astfel, nu este clar în ce circumstanțe exacte a avut loc fapta descrisă și anume în raport cu cine și-a dat presupusul acord de a primi ilicita remunerație, la fel nu este clar în cazul în care suntem în prezența primirii acestei remunerații ilegale de la cine a fost primită, cine are calitatea de corupător, or din cele indicate în procesul-verbal cu privire la contravenție reținem că mijloacele financiare fie urmau a fi acceptate, fie au fost primate prin intermediul unei aplicații. Deopotrivă, în situația în care nu se cunoaște persoana corupătorului, cît și celelalte circumstanțe relevante, despre acest fapt urma a se face mențiune de către agentul constatator.

Astfel, deși agentul constatator urma să realizeze o descriere *in concreto* a contravenției, cu specificarea tuturor circumstanțelor de natura a reda faptei un caracter contravențional, întrucât rațiunea instituirii acesteia a fost de a permite instanței cercetarea legalității procesului-verbal cu privire la contravenție prin stabilirea faptelor materiale și verificarea încadrării juridice, precum și a echității sancțiunii aplicate, aces fapt nu a fost efectuat.

În lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei, instanța de judecată nu poate exercita controlul de legalitate și temeinicie a procesului-verbal cu privire la contravenție, intervenind *uno icto* nulitatea absolută a acestuia. La fel, instanța de judecată notează că, fapta de săvârșirea căreia este învinuită persoana, trebuie să fie clară pentru aceasta, principiu care este consfințit în art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Acest principiu este parte integrantă al dreptului la un proces echitabil și stabilește că, orice persoană este în drept să cunoască în ce este învinuită, pentru a-și alege metodele de apărare.

În acest sens, instanța de judecată consideră necesar de invocat că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa relevantă, a stabilit că, informarea despre învinuirea adusă nu cuprinde numai cauza acuzației, adică faptele materiale care alcătuiesc temeiul acuzației, ci și natura acesteia, și anume, clasificarea juridică a acelor fapte materiale, pentru ca acuzatul să-și poată pregăti apărarea, aceasta constituind o condiție obligatorie pentru asigurarea echității procedurilor.

Față de cele elucidate, instanța de judecată conchide că procesul-verbal cu privire la contravenție, care este un act oficial de învinuire, nu corespunde normei legale, iar deficiențele de formă și conținut al procesului-verbal cu privire la contravenție atrage nulitatea acestuia.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art.443 Cod contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție, prin prisma art.445 Cod contravenţional, care în cazul dat, afectează în mod esenţial fondul cauzei din motivele expuse.

În acest context instanța de judecată notează că, odată ce procesul-verbal cu privire la contravenție este lovit de nulitate absolute, nulitate care nu poate fi acoperită, procesul contravențional încetează, iar în consecință procesul de judecare a cauzei contravenționale este întrerupt, ne fiind posibilă examinarea chestiunilor prevăzute de art.458 Cod contravențional.

În conformitate cu art.461 din Codul contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art.441 sau art.445 alin.(1), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

Din considerentele expuse, instanța va constata nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție, va anula decizia de sancționare pentru această faptă, și va înceta procesul contravențional din motivul nulității procesului-verbal cu privire la contravenție.

În conformitate cu art.395 alin. (2), art.448 şi art.461- 463 Cod contravențional, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ș t e:

Contestația depusă de Arnaut Ecaterina împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria și numărul MAI 04 ***** ***** prin care a fost recunoscută vinovată de săvârșirea contravenției prevăzute de art.47[1] alin.(1) Cod contravențional, și a deciziei de sancționare contravențională, *se admite.*

Se anulează decizia de sancționare din data de 0***** 2025, emisă în privința lui ***** în baza art. 47[1] alin. (1) Cod contravențional sub formă de amendă în mărime de 500 unităţi convenţionale, echivalentul sumei de 25 000 lei.

Se încetează procesul contravențional intentat în privinţa Ecaterinei Arnaut în baza art. 47[1] alin.(1) Cod contravențional, pe motivul nulităţii procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04 ***** din *****.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Sud în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Cahul (sediul Vulcănești).

Președintele ședinței,

Judecător **Ludmila Camerzan-Rotaru**

Președintele ședinței: LUDMILA CAMERZAN-ROTARU